

Rozdział 4

Rozliczenia z Unią Europejską

Członkostwo Polski w Unii Europejskiej związane jest z uczestnictwem Polski w systemie finansowym UE, obejmującym przede wszystkim budżet ogólny UE. Budżet ten, akceptowany corocznie przez władzę budżetową UE (Rada i Parlament Europejski) na wniosek Komisji Europejskiej, mieści się w ramach wieloletniego planu finansowego UE – perspektywy finansowej (obecnie jest to perspektywa 2007-13). Wysokość polskiej składki do budżetu UE oraz wysokość potencjalnych transferów do Polski jest ograniczona limitami wyznaczonymi w perspektywie finansowej, a doprecyzowanymi w rocznych budżetach UE. Rok 2008 był drugim rokiem obowiązywania perspektywy finansowej 2007-2013, tym niemniej zdecydowana większość środków napływających do Polski była w dalszym ciągu związana ze zobowiązaniami w ramach perspektywy finansowej 2004-2006 tzw. Agendy 2000. W 2008 r. napłynęły do Polski także środki w ramach bieżącej perspektywy finansowej, ale były to głównie zaliczki na projekty realizowane w ramach funduszy strukturalnych i Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Bilans środków, które zasiliły budżet państwa oraz środków przekazanych do budżetu UE w 2008 r. przedstawia poniższe zestawienie. Należy podkreślić, że zestawienie to nie obejmuje wszystkich środków, które wpłynęły do Polski w 2008 r.

Treść		ustawa/planowany napływ środków	wykonanie/faktyczny napływ środków
		w tys. zł*	
1		2	3
I. ŚRODKI PRZEKAZANE PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ		41.427.993	16.544.914
1.	Programy przedakcesyjne – ISPA (Fundusz Spójności)	1.670.849	1.194.160
2.	Program Transition Facility	122.648	58.945
3.	Norweski Mechanizm Finansowy i Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego	732.550	349.339
4.	Programy realizowane z udziałem funduszy strukturalnych (2004-2006)	9.203.984	7.528.433
5.	Projekty realizowane z udziałem środków z Funduszu Spójności (2004-2006)	3.581.230	1.564.978
6.	Projekty realizowane z udziałem funduszy strukturalnych (2007-2013)	14.587.300	1.347.869
7.	Zadania wynikające ze Wspólnej Polityki Rolnej i Rybackiej – w tym zaliczka na PROW 2007-2013	11.576.432 6.369.288	4.006.190 -
8.	Pozostałe transfery**	-	495.000
II. ŚRODKI PRZEKAZANE DO BUDŻETU UE			
1.	Środki własne UE (składka do budżetu UE)	12.213.241	12.213.241
III. RÓŻNICA (I-II)		29.261.752	4.331.673

* prognoza wpływów przeliczona zgodnie ze średnim kursem PLN/EUR prognozowanym w Ustawie budżetowej na 2006 r. (3,74), zaś faktyczny napływ środków przeliczony z euro na złote po średnim kursie NBP za 2007 r. (3,5166 lub po faktycznym kursie wykorzystanym do przewalutowania środków z euro na złote)

** kwota pozostałych transferów nie jest prognozowana w ustawie budżetowej, faktyczny napływ środków jest szacowany na podstawie danych z NBP

Środki przekazane z UE do budżetu państwa były o 4.331.673 tys. zł wyższe od przetransferowanych do budżetu UE w związku z członkostwem Polski w UE.

Środki na finansowanie programów i projektów (2004-2006)

Środki pochodzące z programów realizowanych ze środków Unii Europejskiej (załącznik Nr 7), ujmowane były w ustawie budżetowej na rok 2008 na podstawie art. 99 ust. 2 pkt 9 i pkt 10 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych.

W ustawie budżetowej na rok 2008 załącznik Nr 7 obejmował:

1. wykaz realizowanych programów pomocy przedakcesyjnych w podziale na programy, ISPA (Fundusz Spójności),
2. Program Transition Facility (Środki Przejściowe),
3. Norweski Mechanizm Finansowy i Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego,

4. wykaz programów, które są realizowane z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w podziale na programy realizowane w ramach Narodowego Planu Rozwoju 2004-2006.

Wykaz realizowanych programów pomocy przedakcesyjnych w podziale na programy, ISPA (Fundusz Spójności)

W ramach programu planowano napływ i wydatkowanie środków bezzwrotnych w wysokości 446.751 tys. euro (1.670.849 tys. zł), z tego w ramach ISPA Środowisko (Fundusz Spójności) 308.096 tys. euro i ISPA Transport (Fundusz Spójności) 138.655 tys. euro. Natomiast faktycznie na program ISPA (Fundusz Spójności) wpłynęły środki w wysokości 339.578 tys. euro (1.194.160 tys. zł), a wykorzystano 398.187 tys. euro (1.400.264 tys. zł), co stanowi 89% planu.

Program Transition Facility (Środki Przejściowe)

W ramach programu planowano napływ i wydatkowanie środków bezzwrotnych w wysokości 32.794 tys. euro (122.648 tys. zł), natomiast faktycznie wpłynęło 16.762 tys. euro (58.945 tys. zł), a wykorzystano 30.136 tys. euro (105.973 tys. zł), co stanowi 92% planu.

Norweski Mechanizm Finansowy i Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego

W ramach obu programów planowano napływ i wydatkowanie środków bezzwrotnych w wysokości 195.869 tys. euro (732.550 tys. zł), natomiast faktycznie wpłynęło 99.340 tys. euro (349.339 tys. zł), a wykorzystano 70.575 tys. euro (248.184 tys. zł), co stanowi 36% planu.

Wykaz programów, które są realizowane z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w podziale na programy realizowane w ramach Narodowego Planu Rozwoju 2004-2006

W ustawie budżetowej na rok 2008 w ramach programów realizowanych z udziałem funduszy strukturalnych przewidywano wykorzystanie środków w wysokości 2.460.958 tys. euro (9.203.984 tys. zł). Natomiast faktycznie uzyskano środki w wysokości 2.140.827 tys. euro (7.528.433 tys. zł), a wykorzystano 2.332.120 tys. euro (8.201.132 tys. zł), co stanowi 96% planu.

Wykorzystanie środków w ramach poszczególnych programów kształtowało się w sposób następujący:

- Program Operacyjny Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw – 413.051 tys. euro,
- Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich – 287.299 tys. euro,
- Program Operacyjny Transport – 410.142 tys. euro,

- Program Operacyjny Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich – 283.854 tys. euro,
- Program Operacyjny Rybołówstwo i Przetwórstwo Ryb – 62.666 tys. euro,
- Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego – 735.980 tys. euro,
- Program Operacyjny Pomoc Techniczna – 8.485 tys. euro,
- Inicjatywa Wspólnotowa EQUAL – 64.061 tys. euro,
- Inicjatywa Wspólnotowa INTERREG – 66.582 tys. euro.

W ramach Funduszu Spójności przewidywano napływ środków w wysokości 959.891 tys. euro (3.581.230 tys. zł). Wpłynęło 445.026 tys. euro (1.564.978 tys. zł), a wykorzystano 539.893 tys. euro (1.898.588 tys. zł) co stanowi 56% planu.

Środki na finansowanie programów i projektów (2007-2013)

Środki pochodzące z programów realizowanych ze środków Unii Europejskiej (załącznik Nr 16), ujmowane były w ustawie budżetowej na rok 2008 na podstawie art. 206 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych.

W ustawie budżetowej na rok 2008 załącznik nr 16 obejmował:

1. Programy w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007-2013 (NSRO):
 - Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko,
 - Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka,
 - Program Operacyjny Kapitał Ludzki,
 - Program Operacyjny Pomoc Techniczna na lata 2007-2013,
 - Program Operacyjny Europejska Współpraca Terytorialna,
 - Europejski Instrument Sąsiedztwa i Partnerstwa,
 - Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej,
 - Regionalne Programy Operacyjne.
2. Program Operacyjny Zrównoważony Rozwój Sektora Rybołówstwa i Nadbrzeżnych Obszarów Rybackich.

W ustawie budżetowej na rok 2008 załącznik 16 obejmował 3 części:

1. Wykaz Programów Operacyjnych realizowanych w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia oraz Europejskiego Funduszu Rybackiego w latach 2007-2013.

2. Plan dochodów i wydatków budżetu państwa w podziale na programy w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia oraz Europejskiego Funduszu Rybackiego w latach 2007-2013.
3. Plan wydatków na 2008 r. na realizację programów operacyjnych w podziale na części budżetowe, działy i rozdziały w ramach NSRO 2007-2013 i Programu Operacyjnego Zrównoważony Rozwój Sektora Rybołówstwa i Nabrzeżnych Obszarów Rybackich.

Wykaz Programów Operacyjnych realizowanych w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia oraz Europejskiego Funduszu Rybackiego w latach 2007-2013

W ustawie budżetowej na 2008 r. w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia oraz Europejskiego Funduszu Rybackiego w latach 2007-2013 w zakresie umów zawartych z beneficjentami zaplanowane zostały kwoty:

- wkład Unii Europejskiej w wysokości 32.682.408 tys. zł, z czego zrealizowano 8.977.422 tys. zł, w tym:
 - na NSRO zaplanowano 32.326.117 tys. zł, z czego zrealizowano 8.935.493 tys. zł,
 - na PO Zrównoważony Rozwój Sektora Rybołówstwa i Nabrzeżnych Obszarów Rybackich zaplanowano 356.291 tys. zł, z czego zrealizowano 41.929 tys. zł,
- wkład Budżetu Państwa w wysokości 4.321.797 tys. zł, z czego zrealizowano 1.237.370 tys. zł, w tym:
 - na NSRO zaplanowano 4.203.034 tys. zł, z czego zrealizowano 1.223.394 tys. zł,
 - na PO Zrównoważony Rozwój Sektora Rybołówstwa i Nabrzeżnych Obszarów Rybackich zaplanowano 118.763 tys. zł, z czego zrealizowano 13.976 tys. zł.

W ustawie budżetowej na 2008 r. w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia oraz Europejskiego Funduszu Rybackiego w latach 2007-2013 w zakresie wydatków beneficjentów ujętych we wnioskach o płatność zaplanowane zostały kwoty:

- wkład Unii Europejskiej w wysokości 32.682.408 tys. zł, z czego zrealizowano 944.795 tys. zł, w tym:
 - na NSRO zaplanowano 32.326.117 tys. zł, z czego zrealizowano 944.795 tys. zł,
 - na PO Zrównoważony Rozwój Sektora Rybołówstwa i Nabrzeżnych Obszarów Rybackich zaplanowano kwotę 356.291 tys. zł. Wydatki te nie zostały jeszcze wykazane we wnioskach o płatność,
- wkład Budżetu Państwa w wysokości 4.321.797 tys. zł, z czego zrealizowano 45.070 tys. zł, w tym:

- na NSRO zaplanowano 4.203.034 tys. zł, z czego zrealizowano 45.070 tys. zł,
- na PO Zrównoważony Rozwój Sektora Rybołówstwa i Nabrzeżnych Obszarów Rybackich zaplanowano kwotę 118.763 tys. zł. Wydatki te nie zostały jeszcze wykazane we wnioskach o płatność.

Plan dochodów i wydatków budżetu państwa w podziale na programy w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia oraz Europejskiego Funduszu Rybackiego w latach 2007-2013

W ustawie budżetowej na rok 2008 w zakresie programów operacyjnych w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007-2013 oraz PO Zrównoważony Rozwój Sektora Rybołówstwa i Nabrzeżnych Obszarów Rybackich zaplanowano dochody w wysokości 14.587.300 tys. zł, w tym dochody w ramach programów NSRO w wysokości 14.443.450 tys. zł, natomiast dochody w ramach PO Zrównoważony Rozwój Sektora Rybołówstwa i Nabrzeżnych Obszarów Rybackich w kwocie 143.850 tys. zł. Wykonanie dochodów w 2008 roku ogółem dla wszystkich Programów Operacyjnych wyniosło 1.347.869 tys. zł, co stanowi 9,2% planu i w całości dotyczyło programów NSRO 2007-2013.

Wydatki na 2008 rok w ramach NSRO i Programu Operacyjnego Zrównoważony Rozwój Sektora Rybołówstwa i Nadbrzeżnych Obszarów Rybackich zaplanowano w wysokości 17.214.248 tys. zł, z tego:

- Unia Europejska – 14.585.854 tys. zł, z czego zrealizowano 2.665.041 tys. zł, co stanowi 18,3% planu,
- Budżet Państwa – 2.628.394 tys. zł, z czego zrealizowano 1.656.815 tys. zł, co stanowi 63% planu.

W ramach Programu Operacyjnego Zrównoważony Rozwój Sektora Rybołówstwa i Nadbrzeżnych Obszarów Rybackich zaplanowano wydatki w wysokości 191.943 tys. zł, z czego wykorzystano 57.355 tys. zł, co stanowi 29,9% planu.

Plan wydatków na 2008 r. na realizację programów operacyjnych w podziale na części budżetowe, działy i rozdziały w ramach NSRO 2007-2013 i Programu Operacyjnego Zrównoważony Rozwój Sektora Rybołówstwa i Nabrzeżnych Obszarów Rybackich

Plan wydatków na 2008 rok na realizację programów operacyjnych w ramach NSRO 2007-2013 oraz PO Zrównoważony Rozwój Sektora Rybołówstwa i Nadbrzeżnych Obszarów Rybackich został przedstawiony w podziale na części, działy i rozdziały w ramach poszczególnych programów operacyjnych.

Największe wydatki zostały zaplanowane przy realizacji następujących Programów Operacyjnych:

- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko – 6.020.408 tys. zł, z tego:
 - Unia Europejska – 4.505.804 tys. zł, z czego zrealizowano 1.403.523 tys. zł,
 - Budżet Państwa – 1.514.604 tys. zł, z czego zrealizowano 1.507.369 tys. zł,
- Regionalne Programy Operacyjne – 4.693.577 tys. zł, z tego:
 - Unia Europejska – 4.457.355 tys. zł, z czego zrealizowano 221.940 tys. zł,
 - Budżet Państwa – 236.222 tys. zł, z czego zrealizowano 498 tys. zł,
- Program Operacyjny Kapitał Ludzki – 3.493.218 tys. zł, z tego:
 - Unia Europejska – 3.083.190 tys. zł, z czego zrealizowano 792.625 tys. zł,
 - Budżet Państwa – 410.028 tys. zł, z czego zrealizowano 87.693 tys. zł,
- Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka – 1.902.027 tys. zł, z tego:
 - Unia Europejska - 1.612.855 tys. zł, z czego zrealizowano 33.859 tys. zł,
 - Budżet Państwa – 289.172 tys. zł, z czego zrealizowano 5.981 tys. zł.
- Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2007-2013 – 240.918 tys. zł, z tego:
 - Unia Europejska – 204.498 tys. zł, z czego zrealizowano 153.208 tys. zł,
 - Budżet Państwa – 36.420 tys. zł, z czego zrealizowano 27.095 tys. zł.

Na wykorzystanie ww. wydatków przeznaczono środki ujęte na etapie planowania ustawy budżetowej w budżetach dysponentów jak i uruchomione decyzjami Ministra Finansów z rezerwy celowej poz. 8.

Największe wykorzystanie wydatków w związku z realizacją programów unijnych wystąpiło w następujących częściach budżetowych:

- 39 Transport w kwocie ogółem 2.916.149 tys. zł, z tego:
 - Unia Europejska – 1.404.075 tys. zł,
 - Budżet Państwa – 1.512.074 tys. zł,
- 34 Rozwój regionalny w kwocie ogółem 1.074.125 tys. zł, z tego:
 - Unia Europejska – 986.722 tys. zł,
 - Budżet Państwa – 87.403 tys. zł.

W ramach części 39 środki te były przeznaczone głównie na inwestycje związane z drogami w 2008 roku i realizowane w ramach m.in. Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

W ramach części 34 ujęte zostały przede wszystkim wydatki na realizację Regionalnych Programów Operacyjnych. Należy zauważyć, że zgodnie z § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie wydatków związanych z realizacją programów operacyjnych (Dz. U. Nr 175, poz. 1232 z późn. zm.) dotacje rozwojowe dla samorządów województw, działających jako instytucja zarządzająca lub jako instytucja pośrednicząca, są udzielane przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.

Jako główne przyczyny niezrealizowania wydatków z tytułu funduszy strukturalnych w ramach NSRO 2007-2013 w 2008 r. należy wskazać przede wszystkim na:

- opóźnienia w rozpoczęciu realizacji projektów w związku z długotrwałymi procedurami zamówień publicznych,
- przeniesienie części wydatków na finansowanie podlegające zwrotowi z budżetu UE w 2008 r. do realizacji jako wydatki niewygasające z upływem roku budżetowego,
- unieważnienie postępowań przetargowych i niezakwalifikowanie projektów do dalszego rozpatrzenia,
- opóźnienia w realizacji programów w ramach NSRO, w tym:
 - braku uporządkowania otoczenia prawnego, w tym m.in. w zakresie ochrony środowiska oraz zamówień publicznych, co w efekcie spowodowało opóźnienie we wdrażaniu programów, zwłaszcza Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko oraz Regionalnych Programów Operacyjnych,
 - opóźnienia w zatwierdzaniu programów operacyjnych przez Komisję Europejską (największy Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko został zatwierdzony przez KE dopiero pod koniec 2007 roku) i w efekcie przesunięcia harmonogramów ogłaszania konkursów naboru wniosków i podpisywania umów z beneficjentami. Rok 2008 był de facto pierwszym rokiem realizacji programów perspektywy 2007-2013. W pierwszej połowie roku 2008 trwały intensywne prace zmierzające do zapewnienia gotowości proceduralnej i instytucjonalnej do uruchomienia programów. Z uwagi na późne zatwierdzenie programów przesunęły się też w czasie harmonogramy uruchamiania działań w ramach programów i konkursów.

Zadania w zakresie Wspólnej Polityki Rolnej

Finansowanie Wspólnej Polityki Rolnej w roku 2008

Zadania w zakresie Wspólnej Polityki Rolnej (WPR) w części stanowiącej unijny wkład płatności, zgodnie z obowiązującym w Unii Europejskiej prawem, są prefinansowane przez budżety krajowe Państw Członkowskich. Udokumentowane wydatki są zwracane ze środków budżetu unijnego po ich weryfikacji, w terminach ustalonych przez UE.

Niezależnie od środków na prefinansowanie zadań, które zostały zrefundowane z budżetu UE, w roku 2008, podobnie jak w latach ubiegłych, z budżetu krajowego finansowane były zadania WPR w ramach wydatków budżetowych: na współfinansowanie PROW 2004-2006 oraz PROW 2007-2013, działań interwencyjnych, a także na uzupełnienie płatności bezpośrednich.

Zgodnie z art. 14 rozporządzenia Rady (WE) Nr 1290/2005 z dnia 21 czerwca 2005 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej środki przekazywane przez KE do państw członkowskich mają charakter refundacyjny. Warunkiem ich otrzymania jest wcześniejsze poniesienie określonych wydatków. Wymusza to prefinansowanie, które jest realizowane w formie nieoprocentowanych pożyczek z rozchodów budżetu państwa.

Zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych, otrzymywane z KE refundacje wpłacane są na dochody budżetowe. Jednocześnie ze środków zaplanowanych w budżetach części 33 i 35 spłacane są pożyczki zaciągnięte przez agencje płatnicze, w kwotach odpowiadających kwotom wpłaconym na dochody budżetowe. Środki te są wpłacane przez agencje płatnicze na rachunek, z którego pochodziły pożyczki na prefinansowanie (tj. rachunek do obsługi rozchodów i przychodów budżetu państwa).

Prefinansowanie WPR

W ustawie budżetowej na rok 2008 na finansowanie WPR zaplanowano rozchody budżetu państwa w wysokości 12.876.425 tys. zł. Środki te ujęte zostały w załączniku nr 14 do ustawy budżetowej na rok 2008. Środki przekazywano agencjom płatniczym na podstawie umów o pożyczkę, zawartych pomiędzy tymi agencjami a Ministrem Finansów.

W trakcie wykonywania budżetu, w 2008 r. na niższe od planowanego wykonanie rozchodów zasadniczy wpływ miał fakt, że Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) uruchomiła jedynie części z wcześniej planowanych do uruchomienia działań PROW 2007-13; w efekcie powyższego, płatności unijnej części PROW 2007-13 były finansowane do listopada 2008 r. wyłącznie – ze środków zaliczki na ten Program, przekazanej Polsce przez Komisję Europejską w 2007 roku – bez konieczności angażowania środków rozchodów budżetu państwa (tj. korzystania z pożyczki na prefinansowanie).

W wyniku powyższych okoliczności wykonanie roku 2008 w stosunku do planu wyniosło o 5.351.554 tys. zł mniej i ukształtowało się na poziomie 7.524.871 tys. zł.

Zestawienie rozchodów budżetowych na prefinansowanie WPR w 2008 r.:

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	3:2
	w tys. zł		%
1	2	3	4
Zadania realizowane przez Agencję Rynku Rolnego	736.623	621.808	84,41
Zadania realizowane przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (płatności w ramach: systemów wsparcia bezpośredniego, wspólnej organizacji rynku owoców i warzyw oraz wspólnej organizacji rynku produktów rybactwa i akwakultury)	5.225.898	6.178.919	118,24
Plan Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2004-06	544.616	214.773	39,44
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-13	6.369.288	509.371	8,00
RAZEM	12.876.425	7.524.871	58,44

Transfery z Unii Europejskiej i ich rozdysponowanie

Miesięczne zaliczkowe refundacje

Zgodnie z art. 15 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) Nr 1290/2005 z dnia 21 czerwca 2005 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, przekazanie płatności miesięcznych na rzecz Państwa Członkowskiego odbywa się najpóźniej do 3 dnia roboczego drugiego miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano wydatków.

W roku 2008 na rachunek Ministra Finansów do obsługi środków pochodzących z funduszy rolniczych UE w NBP wpłynęły środki z tytułu refundacji wydatków poniesionych na prefinansowanie wspólnej polityki rolnej poniesionych w roku 2008 w łącznej kwocie 1.172.233 tys. euro. Środki te stanowiły równowartość 4.006.201 tys. zł i zostały przekazane na rachunek dochodów budżetowych (wg kursów dziennych obowiązujących w Narodowym Banku Polskim w dniu, w którym Ministerstwo Finansów mogło dysponować tymi środkami).

Ponadto, na dochody budżetu państwa wpłynęły środki z tytułu wspólnotowego finansowania zadań weterynaryjnych, a także z tytułu realizacji FADN, Wspólnej Polityki Rybackiej oraz Wieloletniego Programu Zbierania Danych Rybackich w wysokości 48.533 tys. zł.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-13 (PROW 2007-13)

W roku 2008 z tytułu płatności pośrednich do Polski wpłynęły trzy transze środków w łącznej kwocie 2.867.650 tys. zł, w następujących wielkościach:

- 26.878 tys. euro, przekazane do budżetu państwa w kwocie stanowiącej równowartość 91.034 tys. zł,

- 392.164 tys. euro, przekazane do budżetu państwa w kwocie stanowiącej równowartość 1.301.357 tys. zł,
- 306.562 tys. euro, przekazane do budżetu państwa w kwocie stanowiącej równowartość 1.003.225 tys. zł,
- 120.926 tys. euro, przekazane do budżetu państwa w kwocie stanowiącej równowartość 472.034 tys. zł.

Ogółem transfery z tytułu WPR

W roku 2008 Komisja Europejska przekazała do Polski z tytułu realizacji WPR środki o równowartości 6.922.384 tys. zł.

Dochody budżetu państwa z tytułu realizacji WPR

Zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych wszystkie transfery z UE omówione wcześniej, które wpłynęły do Polski w roku 2008 stanowiły dochód budżetu państwa.

Oprócz powyższych transferów do Polski w roku 2007 wpłynęła zaliczka na PROW 2007-13. Z uwagi na to, że środki zaliczki mogą być wydatkowane wyłącznie na ww. Program oraz uwzględniając przepisy ustawy o finansach publicznych, stanowiące, iż środki z UE stanowią dochody budżetu państwa po wpłaceniu ich na rachunek tych dochodów – przyjęto, że wpłaty zaliczki na dochody budżetowe będą dokonywane w wysokości poniesionych w danym roku wydatków na unijną część płatności PROW 2007-13. Do końca 2007 r. wydatkowano z zaliczki kwotę 97.942 tys. zł, pozostałe środki rozdysponowano w roku 2008. Do budżetu państwa wpłacona została z tego tytułu kwota 899.707 tys. euro stanowiąca równowartość 3.120.930 tys. zł, z tego 3.096.523 tys. zł stanowiły wydatki na realizację Programu, a pozostała kwota 24.407 tys. zł – dodatnie różnice kursowe.

Reasumując, do budżetu państwa przekazano w roku 2008 z tytułu realizacji WPR ogółem środki w wysokości 10.043.314 tys. zł.

Transfery z budżetu UE do Polski oraz wpłaty na dochody budżetu państwa z tytułu WPR w roku 2008 przedstawia poniższe zestawienie.

Wyszczególnienie	Transfery	Wpłaty na dochody budżetowe
	w tys. zł	
1	2	3
Zadania realizowane przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (płatności w ramach: systemów wsparcia bezpośredniego, wspólnej organizacji rynku owoców i warzyw oraz wspólnej organizacji rynku produktów rybołówstwa i akwakultury)	3.550.154	3.550.154
Zadania realizowane przez Agencję Rynku Rolnego	456.047	456.047
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-13 (płatności pośrednie)	2.867.650	2.867.650
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-13 (zaliczka)		3.096.523
Dodatnie różnice kursowe		24.407
Pozostałe transfery	48.533	48.533
Razem	6.922.384	10.043.314

Dochody z tytułu WPR w roku 2008 wyniosły 10.043.314 tys. zł i stanowiły 67% planu zamieszczonego w ustawie budżetowej w wysokości 15.078.011 tys. zł. Przyczyną niższego od planowanego wykonania dochodów była niższa kwota zrealizowanych płatności (głównie z tytułu PROW 2007-13 – szczegółowo omówionych w rozdziale dotyczącym prefinansowania), co bezpośrednio przełożyło się na otrzymywane z KE refundacje tych płatności.

Szczegółowy podział planowanych i wykonanych dochodów w roku 2008 przedstawia poniższe zestawienie.

Dochody z tytułu WPR	Plan	Wykonanie	Udział
	w tys. zł		%
1	2	3	4
Zadania realizowane przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (płatności w ramach: systemów wsparcia bezpośredniego, wspólnej organizacji rynku owoców i warzyw oraz wspólnej organizacji rynku produktów rybołówstwa i akwakultury)	4.023.229	3.550.154	88
Zadania realizowane przez Agencję Rynku Rolnego	1.183.915	456.047	39
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-13 (płatności pośrednie)	9.864.258	5.988.580	61
Pozostałe dochody	6.609	48.533	734
Razem	15.078.011	10.043.314	67

Przychody oraz wydatki na spłatę pożyczek agencji płatniczych

W roku 2008 spłata pożyczek agencji płatniczych na realizację WPR realizowana była z wydatków budżetu państwa (ujętych w paragrafie 2008). Wydatki te stanowią równowartość środków otrzymanych z KE z tytułu refundacji prefinansowania i są przekazywane agencjom płatniczym, z przeznaczeniem na spłatę pożyczki. Z tego też względu zarówno plan jak i wykonanie wydatków na ten cel jest tożsamy z planem i wykonaniem przychodów z tytułu WPR. Wydatki, o których mowa, zaplanowane zostały w łącznej wysokości 11.576.432 tys. zł, zaś wykonanie tych wydatków wyniosło 4.006.190 tys. zł.

Na niższe od planowanego wykonanie wydatków o charakterze refundacyjnym, które są ściśle uzależnione od wpłaconych na część 77 budżetu państwa dochodów, a te zaś od zrealizowanych płatności – zasadniczy wpływ miało opisane w części omawiającej prefinansowanie znacznie niższe od planowanego wykonanie PROW 2007-13.

Wydatki finansujące PROW 2007-2013 oraz pozostałe zadania w ramach WPR finansowane z rezerw celowych

W roku 2008 wydatki na finansowanie PROW 2007-13 realizowane były z budżetu części 33. W ustawie budżetowej zaplanowano na ten cel kwotę 3.494.970 tys. zł. Zostały one zrealizowane w wysokości 3.096.469 tys. zł. Należy jednocześnie zauważyć, że przez trzy pierwsze kwartały 2008 roku kurs złotego się umacniał, co spowodowało wygenerowanie ujemnych różnic kursowych w wysokości 61.273 tys. zł. Środki te powiększyły łączną kwotę na realizację Programu do wysokości 3.157.742 tys. zł.

Zadania w ramach WPR były również finansowane z rezerw celowych. Z poz. 8 rezerw uruchomiono, decyzjami Ministra Finansów, środki w wysokości 43.504 tys. zł, a z pozycji 9 kwotę 5.815 tys. zł. Środki te przeznaczone były na:

- finansowanie wyprzedzające następujących zadań realizowanych w ramach PROW 2007-2013: Pomocy Technicznej, gospodarowania rolniczymi zasobami wodnymi oraz poprawiania i rozwijania infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa poprzez scalanie gruntów,
- realizację audytu akredytacyjnego w ARiMR dla okresu programowania 2007-2013,
- finansowanie Pomocy Technicznej PROW 2004-2006.

Ponadto całość wydatków na WPR została omówiona w rozdziale 3 niniejszego sprawozdania „Wydatki według podstawowych grup ekonomicznych”.